СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ МЕДИЧНИЙ ІНСТИТУТ
ФАКУЛЬТЕТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ
КАФЕДРА СТОМАТОЛОГІЇ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор ННМІ

_____ Андрій ЛОБОДА
« ____ »_____2026 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА ПІДГОТОВКИ В ІНТЕРНАТУРІ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ СТОМАТОЛОГІЯ

Галузь знань	22 «Охорона здоров'я»
Складник освіти	Післядипломна освіта, первинна спеціалізація
Спеціальність	Стоматологія
Попередня освіта	Ступінь магістра за спеціальністю 221 «Стоматологія»

Розробник: д. мед. н., професор, професор кафедри стоматології Лахтін Ю.В.

Програму обговорено і схвалено на засіданні кафедри стоматології протокол № 12 від 13.05.2026 р.

Суми - 2026

Вступ

Ця програма розроблена на основі передового світового досвіду і сучасних тенденцій підготовки лікарів-стоматологів.

Основне завдання інтернатури за спеціальністю «Стоматологія» - підвищення рівня практичної і теоретичної підготовки лікарів-інтернів, їх професійної готовності до самостійної лікарської діяльності з метою присвоєння звання «лікар-спеціаліст». Тривалість – 1 рік. Початок підготовки в інтернатурі - з 01 серпня.

Програма підготовки в інтернатурі представляє єдиний комплекс освітніх та практичних компонентів, спланованих й організованих закладами вищої освіти і базами стажування з метою забезпечення набуття лікарями-інтернами компетентностей, необхідних для отримання кваліфікації лікаря-спеціаліста, та який ґрунтується на академічній доброчесності, медичній етиці та деонтології, доказовій медицині.

Програма підготовки в інтернатурі за спеціальністю «Стоматологія» складається з двох частин: освітньої та практичної.

Освітня частина інтернатури проводиться на кафедрах закладів вищої освіти, що здійснюють підготовку лікарів-інтернів, та триває три місяці. Програма підготовки передбачає читання лекцій, проведення семінарських і практичних занять, клінічних розглядів, клінічних конференцій з аналізом важливих питань діагностики і лікування, експертну оцінку історій хвороб. На практичних заняттях лікарі-інтерни удосконалюють методи діагностики, лікування основних стоматологічних захворювань, засвоюють методики роботи новими матеріалами з використанням сучасних технологій, вивчають державний реєстр лікарських засобів, дозволених для застосування в медичній практиці, доповнений переліком матеріалів і засобів, які використовуються у стоматології. Лікарі-інтерни приймають участь у роботі науково-практичних конференцій, міських, обласних, міжнародних семінарів, працюють із сучасною медичною літературою, готують презентації.

Практична підготовка лікарів-інтернів на базах стажування здійснюється протягом 8 місяців, де інтерни ведуть прийом стоматологічних хворих, удосконалюють професійну майстерність, сучасні методи діагностики, лікування і профілактики. На семінарських заняттях лікарі-інтерни на основі практичної роботи і вивчення фахової літератури обговорюють актуальні питання діагностики, етіології, патогенезу, лікування стоматологічних захворювань, помилки й ускладнення, які виникають під час роботи.

Підготовка лікарів-інтернів проводиться за індивідуальними навчальними планами, які розробляє куратор лікарів-інтернів за участю головного експерта ДОЗ і викладача закладу вищої освіти на основі примірної програми МОЗ України, затверджуються головним лікарем бази стажування та завідувачем профільної кафедри, де буде навчатися інтерн в освітній частині. До індивідуального плану лікаря-інтерна, крім основної роботи за фахом, додатково вносять самостійну роботу з літературою, санітарно-просвітницьку роботу, графік занять у комп’ютерному класі, проміжні атестації.

Під час проходження інтернатури молоді спеціалісти мають усі права і несуть відповідальність за свої дії відповідно до чинного законодавства.

Тривалість робочого дня встановлюється відповідно до спеціальності лікаря і регламентується чинним законодавством. Нормативи прийому для лікарів-інтернів за фахом «Стоматологія» плануються відповідно до навчального плану і програми. Облік роботи лікаря-інтерна проводиться згідно із затвердженою обліковою та звітною документацією лікаря-стоматолога.

І. ПРОФІЛЬ ПРОГРАМИ

Галузь знань	22 «Охорона здоров'я»
Складник системи освіти	Післядипломна освіта, первинна спеціалізація
Спеціальність	Стоматологія
Кваліфікація	Лікар-спеціаліст
Передумови вступу	Ступінь магістра в галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 221 «Стоматологія»
Форма проходження інтернатури	Очна
Мова (и)	Українська
Академічні права інтерна	Безперервний професійний розвиток. Можлива подальша підготовка на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти. Здобуття додаткових кваліфікацій та лікарських спеціалізацій (вторинних) в системі освіти дорослих. Робочі місця у закладах охорони здоров'я, самостійне працевлаштування.
Моніторинг та оцінювання	Відповідно до наказу Міністерства охорони здоров'я України від 22 червня 2021 року № 1254 «Про затвердження Положення про інтернатуру, зареєстроване в Міністерстві юстиції України 17 серпня 2021 року за № 1081/36703
Рівень оволодіння	Для кожної компетенції, практичної навички визначаються в кожному з діапазонів від «A» до «D»: **A:** Має знання, описує . **B:** Виконує, керує, демонструє під наглядом. **C:** Виконує, керує, демонструє самостійно. **D:** Вчить або контролює інших у виконанні, управлінні, демонстрації.
Обсяг програми	Всього 11 місяців (1716 годин). У т.ч. **занять на кафедрі:** 3 місяці (468 годин). **На базі**: 8 місяців (1248 годин).

ІІ. ГРАФІК ОСВІТНЬОЇ ТА ПРАКТИЧНОЇ ЧАСТИНИ ПРОХОДЖЕННЯ ІНТЕРАНУТРИ

Тривалість підготовки в інтернатурі: 11 місяців (1716 годин).
Освітня частина: (заклади вищої або післядипломної освіти) три місяці щорічно (468 годин).
Практична частина: (бази стажування) 8 місяців (1248 годин).

Рік підготовки	**Місяці**											
	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII
I-й	Б	К	Б	Б	Б	Б	Б	Б	Б	К	К	В

Б – практична частина підготовки на базі стажування;
К – освітня частина підготовки – навчання на кафедрі;
В – відпустка.

ІІІ. ПЕРЕЛІК ОБОВ'ЯЗКОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ПО ЗАКІНЧЕННЮ ІНТЕРНАТУРИ

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності в галузі охорони здоров'я за спеціальністю «Стоматологія», або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень і/або здійснення інновацій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов та вимог.
Загальні компетентності	ЗК 01. Знання основ законодавства України про охорону здоров'я та їх застосування у щоденній практиці. ЗК 02. Здатність до абстрактного мислення, пошуку, аналізу, синтезу, опрацювання інформації, зокрема з різних джерел та у взаємозв'язку зі своєю сферою діяльності. ЗК 03. Спроможність до самооцінки власних досягнень та підвищення їх рівня. ЗК 04. Спроможність усно і письмово спілкуватися державною мовою при заповненні медичної документації та спілкуванні з пацієнтами. ЗК 05. Уміння використовувати інформаційно-комунікаційні технології, володіння навичками роботи з комп'ютерною технікою. ЗК 06. Спроможність до критичного мислення, аналізу та вирішення ситуативних проблем в медичній практиці. ЗК 07. Дотримання деонтологічних норм у професійній діяльності (належна професійна поведінка). ЗК 08. Спроможність реалізувати систему знань і практичних умінь щодо забезпечення здорового способу та безпеки власного життя і пацієнтів, сприяти усуненню його негативних впливів на здоров'я суспільства, сприяти підвищенню якості життєво важливих складових (вода, повітря, харчові продукти і т. д.). ЗК 09. Демонстрування соціальної активності та відповідальної громадянської позиції у лікарській діяльності. ЗК 10. Спроможність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані. ЗК 11. Спроможність інтерпретувати результат лабораторних та інструментальних досліджень. ЗК 12. Спроможність діагностувати: визначати попередній, клінічний, остаточний, супутній діагноз, невідкладні стани. ЗК 13. Спроможність до визначення тактики, методів та надання екстреної медичної допомоги, домедичної допомоги за міжнародними протоколами. ЗК 14. Знати покази, протипокази, побічні дії препаратів які використовуються в лікарській практиці та побічну дію з боку препаратів, які приймаються пацієнтом системно.
Професійні компетентності	ПК 01. Спроможність виконувати медичні та стоматологічні маніпуляції,відповідно до професійних стандартів. ПК 02. Спроможність планувати та проводити заходи із профілактики захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої ділянки. ПК 03. Спроможність до проектування процесу надання медичної допомоги: визначати діагноз, план, види та принципи лікування захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої ділянки.

	ПК 04. Спроможність визначати раціональний режим праці, відпочинку, дієти у хворих при лікуванні захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої ділянки. ПК 05. Спроможність визначати тактику ведення пацієнтів із захворюваннями органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області з супутніми соматичними захворюваннями. ПК 06. Спроможність проводити лікування основних захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої ділянки. ПК 07. Спроможність до організації та проведення скринінгового обстеження в стоматології. ПК 08. Спроможність до організації і проведення реабілітаційних заходів та догляду у пацієнтів із захворюваннями органів ротової порожнини та щелепно-лицевої ділянки. ПК 09. Вміння визначати тактику, методи та надавати екстрену медичну допомогу. ПК 10. Вміння впроваджувати сучасні методи діагностики і лікування. ПК 11. Спроможність вести нормативну медичну документацію.

IV. ЗМІСТ ОБОВ'ЯЗКОВИХ КОМПОНЕНТ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

Курс 1. Терапевтична стоматологія	
Навчальна мета	Розуміти принципи організації стоматологічної допомоги, знати і виконувати обстеження стоматологічного хворого, вміти визначати діагноз, проводити лікування захворювань зубів і слизової оболонки порожнини рота у дорослих відповідно до професійних стандартів.
Знання	**Уміння**
1. Знати основні та допоміжні методи дослідження стоматологічного хворого. 2. Знати сучасні уявлення про етіологію і патогенез карієсу, клініку, диференційну діагностику і лікування карієсу, помилки й ускладнення в діагностиці та лікуванні карієсу. 3. Знати етіологію, патогенез запалення пульпи зуба; класифікацію, клініку, диференційну діагностику, методи лікування різних форм пульпіту в дорослих; помилки й ускладнення в діагностиці та лікуванні пульпітів, запобігання та їх усунення. 4. Знати етіологію, патогенез, періодонтитів; клініку, диференційну діагностику, методи лікування гострих і хронічних форм періодонтиту; помилки й	1. Вміти провести клінічне та інструментальне обстеження стоматологічного хворого. 2. Вміти визначати діагноз, проводити лікування і здійснювати профілактику карієсу у дорослих. 3. Вміти визначати діагноз, проводити лікування пульпіту і періодонтиту у дорослих. 4. Вміти визначати діагноз, проводити лікування і здійснювати профілактику некаріозних уражень твердих тканин зуба у дорослих. 5. Вміти застосовувати адгезивну техніку реставрації, сучасні пломбувальні матеріали, ендодонтичні технології та пристосування. 6. Вміти визначати діагноз, проводити

ускладнення при діагностиці та лікуванні періодонтиту, запобігання та їх усунення. 5. Знати діагностику, лікування і профілактика некаріозних уражень зубів. 6. Знати сучасні відновлювальні та пломбувальні матеріали, адгезивну техніку реставрації, матеріали для заповнення кореневих каналів. 7. Знати сучасні уявлення про етіологію, патогенез хвороб пародонта; класифікацію, клініку, діагностику, диференційну діагностику, методи комплексного лікування хвороб пародонта; помилки в діагностиці та лікуванні хвороб пародонта, ускладнення та їх усунення. 8. Знати методи професійної гігієни порожнини рота при хворобах пародонта. 9. Знати етіологію, патогенез, клініку, діагностику, диференційну діагностику, лікування захворювань слизової оболонки порожнини рота: травматичні ушкодження, інфекційні, інфекційно-алергічні захворювання, ураження слизової оболонки ротової порожнини при інтоксикаціях, гіпо- та авітамінозах, захворюваннях крові, ендокринної, серцево-судинної, нервової систем, шкіри, шлунково-кишкового тракту, колагенозах, дерматозах, передракові захворювання. 10. Знати етіологію, патогенез, клініку, діагностику, диференційну діагностику, лікування захворювань губ та язика у дорослих.	лікування і здійснювати профілактику хвороб пародонта, проводити професійну гігієну порожнини рота. 7. Вміти визначати діагноз, проводити лікування і здійснювати профілактику захворювань слизової оболонки порожнини рота: травматичні ушкодження, інфекційні, інфекційно-алергічні захворювання, ураження слизової оболонки ротової порожнини при інтоксикаціях, гіпо- та авітамінозах, захворюваннях крові, ендокринної, серцево-судинної, нервової систем, шкіри, шлунково-кишкового тракту, колагенозах, дерматозах, передракові захворювання. 8. Вміти визначати діагноз, проводити лікування і здійснювати профілактику захворювань губ та язика в дорослих.

Практичні навички/компетентності (терапевтична стоматологія)			
№	**Перелік практичних навичок/компетентностей**	**Рівень оволодіння**	**Обов'язкова кількість маніпуляцій, медичних процедур (за можливості визначення)**
1.	Оцінка стану м`яких тканин обличчя, лімфатичних і слинних залоз, твердих тканин зуба, пародонта і слизової оболонки порожнини рота	С	120
2.	Електроодонтодіагностика	С	20
3.	Визначення індексів гігієни порожнини рота	С	35
4.	Пародонтальні діагностичні проби (Писарєва-Шіллера, вакуумна, Парма та ін.)	С	20
5.	Спеціальні методи дослідження: - цитологічне дослідження	С	15

	- ортопантомографія - контактна рентгенографія - радіовізіографія - 3D рентгенографія - гальванометрія - апекслокація та ін.		
6.	Препарування каріозних порожнин	С	60
7.	Відновлення зубів з каріозними порожнинами усіх класів	С	60
8.	Лікування пульпіту вітальним методом	В	10
9.	Лікування пульпіту девітальним методом	С	5
10.	Лікування різних форм періодонтиту	В	5
11.	Інструментальна обробка кореневих каналів	С	35
12.	Обтурація кореневих каналів	В	35
13.	Видалення зубного нальоту, каменя (механічним та апаратним методом)	С	50
14.	Місцеве терапевтичне лікування захворювань тканин пародонта	В	20
15.	Навчання гігієні порожнини рота	С	20
16.	Лікування захворювань слизової оболонки порожнини рота, губ та язика	В	5

Курс 2. Дитяча стоматологія	
Навчальна мета	Розуміти морфофункціональні особливості структури тканин порожнини рота у дітей, вміти виконати клінічне стоматологічне дослідження дітей різного віку, визначати діагноз, проводити лікування і здійснювати профілактику хвороб твердих тканин зубів, пародонта і слизової оболонки порожнини рота у дітей згідно сучасних рекомендацій.
Знання	**Уміння**
1. Знати морфофункціональні особливості структури тканин порожнини рота у дітей. 2. Знати значення факторів ризику розвитку каріозного процесу у дітей різного віку. 3. Знати перебіг карієсу, особливості діагностики, лікування і профілактики в різні вікові періоди у дітей, помилки й ускладнення в діагностиці та лікуванні карієсу тимчасових і постійних зубів 4. Знати пломбувальні матеріали, матеріли для герметизації фісур, для заповнення кореневих каналів тимчасових і постійних зубів у дітей. 5. Знати клініку, діагностику, диференційну діагностику, принципи лікування різних форм пульпіту тимчасових і постійних зубів у дітей. 6. Знати клініку, діагностику, диференційну	1. Вміти проконсультувати батьків та надати доцільну інформацію щодо факторів ризику розвитку стоматологічних хвороб у дітей. 2. Вміти провести клінічне та інструментальне обстеження дитини з врахуванням морфофункціональних особливостей будови тканин порожнин рота. 3. Вміти визначати діагноз, проводити лікування і здійснювати профілактику карієсу у дітей в різні вікові періоди. 4. Вміти визначати діагноз, проводити лікування різних форм пульпіту і періодонтиту тимчасових зубів. 5. Вміти діагностувати різні форми запалення пульпи і періодонту постійних зубів у дітей.

діагностику, принципи лікування гострих і хронічних форм запалення періодонта постійних і тимчасових зубів у дітей. 7. Знати клініку, діагностику, лікування і профілактика некаріозних уражень зубів у дітей, які виникають в період фолікулярного розвитку. 8. Знати значення факторів ризику хвороб тканин пародонта в дітей. 9. Знати клініку, діагностику, диференційну діагностику, методи лікування хвороб тканин пародонта в дітей. 10. Знати залежність розвитку хвороб слизової оболонки рота в дітей залежно від вікових особливостей її структури. 11. Знати класифікацію хвороб слизової оболонки порожнини рота у дітей. 12. Знати етіологію, патогенез, клініку, діагностику, диференційну діагностику, лікування захворювань слизової оболонки порожнини рота: травматичні ушкодження слизової оболонки ротової порожнини, вірусні хвороби, прояви гострих вірусних інфекцій на слизовій оболонці ротової порожнини, грибкові хвороби, алергічні хвороби слизової оболонки, зміни слизової оболонки порожнини рота при деяких системних і специфічних хворобах. 13. Знати етіологію, патогенез, клініку, діагностику, диференційну діагностику, лікування аномалій та самостійних хвороб язика і губ у дітей. 14. Знати методи профілактики стоматологічних хвороб, санація і диспансеризації дітей у стоматології	6. Вміти визначати діагноз, проводити лікування і здійснювати профілактику некаріозних уражень твердих тканин зубів у дітей. 7. Вміти застосовувати сучасні пломбувальні матеріали при лікуванні карієсу тимчасових та постійних зубів у дітей. 8. Вміти діагностувати та здійснювати профілактику хвороб пародонта, проводити професійну гігієну порожнини рота у дітей. 9. Вміти діагностувати та здійснювати профілактику захворювань слизової оболонки порожнини рота у дітей. 10. Вміти діагностувати і здійснювати профілактику аномалій та самостійних хвороб язика і губ у дітей. 11. Вміти організувати санацію і диспансеризацію дітей у стоматолога.

Практичні навички/компетентності (дитяча стоматологія)			
№	**Перелік практичних навичок/компетентностей**	**Рівень оволодіння**	**Обов'язкова кількість маніпуляцій, медичних процедур (за можливості визначення)**
1.	Оцінка стану м`яких тканин обличчя, лімфатичних і слинних залоз, твердих тканин зуба, пародонта і слизової оболонки порожнини рота у дітей	С	120
2.	Визначення гігієнічних і пародонтальних індексів	С	50
3.	Препарування каріозних порожнин	С	60
4.	Пломбування каріозних порожнин усіх класів	С	60

5.	Інструментальна обробка кореневих каналів	B	25
6.	Обтурація кореневих каналів	B	25
7.	Ремінералізуюча терапія	C	30
8.	Закриття фісур герметиком	C	20
9.	Навчання правилам гігієни порожнини рота	C	60
10.	Лікування пульпіту в зубах із незавершеним формуванням кореня	B	5
11.	Лікування періодонтиту в зубах із незавершеним формуванням кореня	B	5
12.	Лікування пульпіту консервативним методом	B	5
13.	Лікування пульпіту вітальним методом	B	5
14.	Проведення професійної гігієни порожнини рота	C	20
15.	Місцеве терапевтичне лікування захворювань тканин пародонта	B	10
16.	Лікування стоматитів	B	5

Курс 3. Хірургічна стоматологія	
Навчальна мета	Знати топографічну анатомію щелепно-лицевої ділянки, вміти виконувати обстеження хворого з хірургічними стоматологічними захворюваннями та травмами щелепно-лицевої ділянки,різні види місцевого знеболювання, вміти надати невідкладну допомогу при гострих запальних процесах одонтогенної етіології, травматичних пошкодженнях, кровотечах щелепно-лицевої ділянки, провести диференційну діагностику й визначити показання до госпіталізації при ускладненнях гнійно-запальних хвороб одонтогенної етіології, специфічних запальних процесах, пухлинах і пухлиноподібних утворах кісток, м'яких тканин у щелепно-лицевій ділянці.
Знання	**Уміння**
1. Знати клінічні методи обстеження хворого з хірургічними стоматологічними захворюваннями та травмами щелепно-лицевої ділянки. 2. Знати різні види амбулаторного знеболювання в стоматології. 3. Знати покази, протипокази, етапи операції видалення зуба, методи лікування і профілактики ускладнень операції видалення зуба. 4. Знати клініку, диференційну діагностику, лікування запальних хвороб одонтогенної етіології (періодонтит, періостит, остеомієліт, перикоронарит, флегмона, абсцес та ін.).	1. Вміти провести клінічне обстеження хворого з хірургічними стоматологічними захворюваннями та травмами щелепно-лицевої ділянки. 2. Вміти провести амбулаторне знеболювання тканин щелепно-лицевої ділянки. 3. Вміти провести типове видалення зуба. 4. Вміти провести диференційну діагностику та лікування запальних хвороб одонтогенної етіології (періодонтит, періостит, остеомієліт, перикоронарит, флегмона, абсцес та ін.). 5. Вміти провести диференційну діагностику та визначити показання до

5. Знати патогенез, клініку, диференційну діагностику ускладнень гнійно-запальних хвороб одонтогенної етіології. 6. Знати етіологію, патогенез, клініку, диференційну діагностику, методи лікування лімфаденітів, фурункулів, карбункулів, бешихи, номи. 7. Знати диференційну діагностику одонтогенного і риногенного гайморитів. 8. Знати методи лікування перфоративного гайморит, нориці гайморової порожнини 9. Знати діагностику, методи диференційної діагностики і лікування специфічних запальних процесів у щелепно-лицьовій ділянці. 10. Знати диференційну діагностика ушкоджень і хвороб скронево-нижньощелепного суглоба. 11. Знати діагностику, диференційну діагностику, методи лікування хвороб слинних залоз. 12. Знати діагностику, диференційну діагностику, методи лікування нейрогенних хвороб обличчя і щелеп. 13. Знати хірургічні методи лікування періодонтиту, хвороб пародонта. 14. Знати методи невідкладної допомоги при травматичних ушкодженнях м'яких тканин і кісток щелепно-лицьової ділянки 15. Знати диференційну діагностику пухлин і пухлиноподібних утворів кісток, м'яких тканин. Методи лікування 16. Знати хірургічні методи лікування передраку слизової оболонки і шкіри 17. Знати сучасні методи діагностики новоутворів щелепно-лицьової ділянки 18. Знати диференційну діагностику злоякісних новоутворів шкіри обличчя, кісток щелепно-лицьової ділянки, слинних залоз. 19. Знати профілактику, діагностику і лікування вроджених вад розвитку щелепно-лицьової ділянки у дітей. 20. Знати сучасні уявлення про дентальну імплантацію.	госпіталізації при: ускладненнях гнійно-запальних хвороб одонтогенної етіології, лімфаденітах, фурункулах, карбункулах, бешисі, номі, одонтогенному гаймориті. 6. Вміти провести диференційну діагностику специфічних запальних процесів у щелепно-лицьовій ділянці. 7. Вміти провести диференційну діагностика ушкоджень і хвороб скронево-нижньощелепного суглоба. 8. Вміти визначити діагноз при хворобах слинних залоз. 9. Вміти визначити діагноз і провести лікування нейрогенних хвороб обличчя і щелеп. 10. Вміти провести хірургічні методи лікування хвороб періодонта, тканин пародонта. 11. Вміти надати невідкладну допомогу при травматичних ушкодженнях м'яких тканин і кісток щелепно-лицьової ділянки 12. Вміти провести диференційну діагностику пухлин і пухлиноподібних утворів кісток, м'яких тканин. 13. Вміти провести диференційну діагностику злоякісних новоутворів шкіри обличчя, кісток щелепно-лицьової ділянки, слинних залоз.

Практичні навички/компетентності (хірургічна стоматологія)			
№	**Перелік практичних навичок/компетентностей**	**Рівень оволодіння**	**Обов'язкова кількість маніпуляцій, медичних**

			процедур (за можливості визначення)
1.	Оцінка стану м`яких тканин обличчя, лімфатичних і слинних залоз, твердих тканин зуба, пародонта і слизової оболонки порожнини рота у дорослих і дітей	С	120
2.	Спеціальні методи дослідження: - цитологічне дослідження - ортопантомографія - контактна рентгенографія - радіовізіографія - 3D рентгенографія	С	20
3.	Забір матеріалу (мазків і біоптатів) для цитологічного і патоморфологічного досліджень	С	5
4.	Визначення чутливої рецепції тканин і органів щелепно-лицьової ділянки	С	5
5.	Місцеве знеболювання щелепно-лицьової ділянки	С	100
6.	Видалення зубів типовим методом	С	65
7.	Видалення зубів атиповим методом	А	10
8.	Видалення тимчасових і постійних зубів у дітей	С	50
9.	Хірургічне лікування захворювань тканин пародонта	А	5
10.	Пластика вуздечки губ, язика, вестибулопластика	А	5
11.	Асистування при хірургічних операціях у щелепно-лицьовому стаціонарі	А	2
12.	Розтин абсцесу і флегмони	А	5
13.	Розтин слизової оболонки при перикоронаритах	С	5
14.	Зупинка кровотечі при травмах	С	2
15.	Зупинка кровотечі з лунки видаленого зуба	С	5
16.	Накладання і зняття шин при переломах щелеп	В	2
17.	Вправлення вивиху скронево-нижньощелепного суглоба	С	2
18.	Застосування транспортних шин згідно з показаннями	В	1
19.	Надання невідкладної допомоги при непритомності, шокові, колапсі	С	10

Курс 4. Ортопедична стоматологія	
Навчальна мета	Розуміти функціональну анатомію зубощелепної системи, біомеханіку жувального апарату, функціональну перебудову жувальної системи, вміти провести клінічне обстеження стану зубощелепної системи, вміти провести ортопедичні методи лікування дефектів коронок зубів, зубних рядів, захворювань тканин пародонта, висково-нижньощелепного суглоба нескладними конструкціями зубних протезів.
Знання	**Уміння**
1. Знати функціональну анатомію зубощелепної системи, біомеханіку	1. Вміти провести клінічне обстеження стану зубощелепної системи.

жувального апарату, функціональну перебудову жувальної системи при патології і після ортопедичного лікування. 2. Знати види і фактори оклюзії, особливості обстеження зубощелепної системи в ортопедичній стоматології. 3. Знати ортопедичні методи в комплексному лікуванні хвороб тканин пародонта. 4. Знати ортопедичні методи відновлення дефектів коронок зубів (вкладками, вінірами, штучними коронками, куксовими та штифтовими конструкціями). 5. Знати особливості ортопедичного лікування часткових дистально обмежених дефектів зубних рядів мостоподібними конструкціями. 6. Знати методи надання невідкладної допомоги в ортопедичній стоматології. 7. Знати особливості підготовки порожнини рота до протезування залежно від вибору конструкції протеза. 8. Знати ортопедичні методи лікування при частковій і повній відсутності зубів знімними протезами, механізми адаптації до них. 9. Знати особливості догляду за ортопедичними конструкціями і гігієна ротової порожнини під час користування ними**.** 10. Знати основні та допоміжні зуботехнічні матеріали Мати уявлення про сучасні технології виготовлення протезів. 11. Знати клініку, діагностику й ортопедичне лікування при підвищеному стиранні твердих тканин зубів**.** 12. Знати об'єм ортопедичних втручань при зубощелепних деформаціях. 13. Знати методи ортопедичного лікування хвороб скронево-нижньощелепних суглобів, реабілітації хворих. 14. Знати особливості щелепно-лицьового протезування і підготовки хворих до цих втручань, стоматологічну реабілітацію.	2. Визначити діагноз дефектів коронок зубів, зубних рядів, захворювань тканин пародонта, вискова-нижньощелепного суглоба. 3. Вміти провести ортопедичні методи в комплексному лікуванні хвороб тканин пародонта. 4. Вміти провести ортопедичне лікування та профілактику таких захворювань: • підвищене стирання твердих тканин зубів та його ускладнень, • часткова відсутність зубів, • повна відсутність зубів, • захворювання вискова-нижньощелепного суглоба, обумовлені порушеннями в зубощелепній системі. 5. Вміти виготовити незнімні та знімні нескладні конструкції зубних протезів (штифтові зуби, коронки, мостоподібні протези тощо).

Практичні навички/компетентності (ортопедична стоматологія)			
№	**Перелік практичних навичок/компетентностей**	**Рівень оволодіння**	**Обов'язкова кількість маніпуляцій, медичних процедур (за**

			можливості визначення)
1.	Оцінка стану м`яких тканин обличчя, лімфатичних і слинних залоз, твердих тканин зуба, пародонта і слизової оболонки порожнини рота у дорослих і дітей	С	25
2.	Спеціальні методи дослідження: - ортопантомографія - контактна рентгенографія - радіовізіографія - 3D рентгенографія - гальванометрія	С	5
3.	Зняття відбитків щелеп	С	25
4.	Усунення травматичної оклюзії при хворобах пародонта, вибіркове пришліфування зубів	А	10
5.	Накладання тимчасових шин	Б	5
6.	Підготовка коронок зубів до протезування	С	10
7.	Препарування зуба під вкладку і моделювання її	С	5
8.	Визначення класу дефекту зубних рядів	С	25
9.	Визначення жувальної ефективності за Агаповим М. І.	С	25
10.	Припасування і фіксація коронок	С	10
11.	Припасування і фіксація вінірів	В	5
12.	Визначення стану прикусу	С	25
13.	Визначення особливостей оклюзії	С	10
14.	Оцінка рухів нижньої щелепи	С	10
15.	Виконання клінічних функціональних проб	С	10
16.	Моделювання куксової вкладки і подальша її фіксація	В	5
17.	Корекція незнімних і знімних ортопедичних конструкцій	С	10
18.	Зняття коронок	С	10

Курс 5. Ортодонтія	
Навчальна мета	Розуміти морфологічну і функціональну характеристики фізіологічного прикусу, вміти визначити діагноз аномалії розвитку зубів та прикусу, деформації щелеп, вміти проконсультувати батьків та надати доцільну інформацію щодо факторів ризику розвитку ортодонтичної патології у дітей.
Знання	**Уміння**
1. Знати морфологічну і функціональну характеристики фізіологічного прикусу в різні вікові періоди. 2. Знати сучасні уявлення про чинники і патогенез зубощелепно-лицьових аномалій. 3. Знати морфофункціональну характеристика патологічних видів прикусу залежно від віку. 4. Знати особливості діагностики зубощелепних аномалій у різні вікові періоди (клінічний метод, біометрія діагностичних моделей щелеп,	1. Вміти провести клінічне обстеження хворого. 2. Вміти діагностувати аномалії розвитку зубів та прикусу, деформації щелеп. 3. Визначити показання до консультації лікаря-ортодонта.

рентгенологічні методи, фото-, антропометрія, функціональні методи). 5. Знати загальні принципи і засоби ортодонтичного лікування для усунення місцевих та соматичних порушень. 6. Знати клініку, принципи лікування і профілактику аномалій окремих зубів залежно від віку. 7. Знати клініку, методи лікування і профілактику аномалій прикусу в різні вікові періоди. 8. Знати тактику ортодонтичного лікування підлітків і дорослих. 9. Знати особливості ортопедичного лікування зубів і зубних рядів у дітей і підлітків. 10. Знати морфофункціональні зміни зубощелепного апарату при вроджених вадах розвитку обличчя і щелеп, стоматологічну реабілітацію хворих. 11. Знати методи і засоби профілактики зубощелепних аномалій та деформацій у різні вікові періоди. 12. Знати особливості гігієни порожнини рота за наявності ортодонтичних конструкцій у порожнині рота	

Практичні навички/компетентності (ортодонтія)			
№	**Перелік практичних навичок/компетентностей**	**Рівень оволодіння**	**Обов'язкова кількість маніпуляцій, медичних процедур (за можливості визначення)**
1.	Оцінка стану м`яких тканин обличчя, лімфатичних і слинних залоз, твердих тканин зуба, пародонта і слизової оболонки порожнини рота у дорослих і дітей	С	20
2.	Спеціальні методи дослідження: - ортопантомографія - 3D рентгенографія	С	5
3.	Зняття відбитків щелеп	С	20
4.	Оцінка стану прикусу	С	20
5.	Усунення факторів ризику розвитку зубо-щелепних аномалій	С	5
6.	Оцінка гігієнічного стану порожнини рота за наявності ортодонтичних конструкцій	С	5
7.	Навчання пацієнтів правилам гігієни ротової порожнини і догляду за ортодонтичними конструкціями	С	5
8.	Призначення корегувальної міогімнастики при зубо-	А	5

	щелепних аномаліях		
9.	Психотерапія для дітей і батьків під час ортодонтичного лікування	A	1
10.	Соціальна консультація сім'ї ортодонтичного хворого	A	1
11.	Визначення вад розвитку лицьового черепа	C	2
12.	Оцінка показань і протипоказань до ортодонтичного лікування з урахуванням віку пацієнта	C	5
13.	Проведення біометрії моделей щелеп	A	5
14.	Призначення засобу функціональної корекції патології прикусу	A	5
15.	Зішліфовування горбів тимчасових зубів	C	5
16.	Фіксація ретейнера	A	2
17.	Фіксація ланки еластичного ланцюжка	A	2
18.	Корекція вимови	A	2

V. ДОДАТКОВІ ПРОГРАМИ

№	Назва програми	Обсяг програми (кількість годин)
1	Медицина невідкладних станів	6
2	Особливо небезпечні інфекції	6
3	Військово-медична підготовка	12
	Всього	24

VI. ДОДАТКОВІ ВИМОГИ ДО СТРУКТУРИ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ

Навчальний план підготовки інтернів **на базі стажування**

№ з/п	Структурні підрозділи	Тривалість у місяцях (годинах)
1	**Терапевтичне відділення** (кабінети: пародонтологічний, фізіотерапевтичний, рентгенологічний, організаційно-методичний)	2 (312)
2	**Дитяча стоматологічна поліклініка** або відділення	2 (312)
3	**Ортопедичне** відділення	1 (156)
4	**Ортодонтичний** кабінет	1 (156)
5	**Хірургічне відділення** (для дорослих і дітей). Стаціонарне відділення щелепно-лицьової хірургії. Відділення реанімації та інтенсивної терапії	2 (312)
	Всього	**8 (1248)**

Навчальний план підготовки інтернів **на базі кафедри СумДУ**

Код курсу, розділу	Назва курсу	Всього годин/днів	Вид заняття, год.		
			лекції	семінари	практичні заняття
1	Терапевтична стоматологія	132/20	8	28	96

2	Дитяча стоматологія	106/14	6	20	80
3	Хірургічна стоматологія	100/13	6	24	70
4	Ортопедична стоматологія	50/6	2	12	36
5	Ортодонтія	38/5	2	8	28
	ВСЬОГО	426	24	92	310
6	Додаткові програми:				
6.1	Медицина невідкладних станів	6/1			6
6.2	Особливо небезпечні інфекції	6/1			6
6.3	Військово-медична підготовка	12/2			12
	ВСЬОГО	24			24
7	Атестація:				
7.1	Атестація проміжна	6/1		6	
7.2	КРОК 3	6/1		6	
7.3	Атестація (іспит)	6/1		6	
	ВСЬОГО	18		18	
	РАЗОМ	468	24	110	334

VII. ПЕРЕЛІК НОРМАТИВНИХ ДОКУМЕНТІВ, НА ЯКИХ БАЗУЄТЬСЯ ПРИМІРНА ПРОГРАМА, РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА, ЕЛЕКТРОННІ РЕСУРСИ

1. Наказ МОЗ України від 22 червня 2021 р. № 1254 «Про затвердження Положення про інтернатуру».
2. Наказ Міністерства охорони здоров'я України 22 лютого 2019 року N 446 (у редакції наказу Міністерства охорони здоров'я України від 18 серпня 2021 року №1753).
3. Наказ Міністерства охорони здоров'я України № 763 від 20.11.2006 р. «Про запровадження ліцензійного інтегрованого іспиту «Крок3.Стоматологія» як складової частини державної атестації лікарів-інтернів, які навчаються в інтернатурі за спеціальністю «Стоматологія».

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. General and clinical orthodontics Collection of test tasks and answers. / Куроєдова В.Д., Смаглюк Л.В., Галич Л.Б., Дмитренко М.І., Куліш Н.В., Виженко Є.Є., Стасюк О.А., Коробов П.С., Сокологорська-Никіна Ю.К. / навчальний посібник. - Полтава: ТОВ «Бліц Стайл» - 2023 - 370с.
2. Ендокринологія у стоматологічній практиці: навчальний посібник Полтава, Видавець Говоров С.В. /За ред. А. К. Ніколішин, Л.Є. Бобирьова, 2021. – 176 с.
3. Кударь, О. І. Фуркаційна гінгіво та алопластика : монографія / О. І. Кударь. — Мелітополь : Мелітопольська міська друкарня, 2021. — 164 с.
4. Кузенко, Є. В. Онкологія для інтернів-стоматологів: навч. посіб. / Є. В. Кузенко, Ю. В. Москаленко, О. О. Дяченко ; за ред. А. М. Романюка. — Суми : СумДУ, 2020. — 110 с.

5. Куроєдова В.Д. Хірургічна корекція м'яких тканин порожнини рота в ортодонтії. / Чикор Т.О., Коломієць С.В., Макарова О.М. / Навчальний посібник. - Полтава: ТОВ «Бліц Стайл» - 2020 - 131с
6. Куроєдова В.Д. Цефалометричний аналіз в практиці лікаря - ортодонта. / Макарова О.М., Петрова А.В. / навчальний посібник. - Полтава:ТОВ «Бліц Стайл» - 2021. - 120с.
7. Куроєдова В.Д., Стасюк О.А., Виженко Є.Є. Видалення зубів у стратегії ортодонтичного лікування. / навчальний посібник. / Полтава: ТОВ «Бліц Стайл» - 2022 - 144с.
8. Манащук Н.В., Чорній Н.В., Лучинський М.А, Бойцанюк С.І. та ін. Практикум з курсу пародонтології: навч. посібник / Тернопіль, Укрмедкнига, 2020. – 108 с.
9. Ортопедична стоматологія : підручник / М. М. Рожко, В. П. Неспрядько, І. В. Палійчук та ін.; за ред. М. М. Рожка, В. П. Непрядка. — Київ : Медицина, 2020. — 720 с.
10. Пропедевтика ортопедичної стоматології : підручник / П. С. Фліс, Г. П. Леоненко, І. А. Шинчуковський та ін. ; за ред. П.С. Фліса. — 2-ге вид. — Київ : Медицина, 2020. — 328 с.
11. Профілактика стоматологічних захворювань [Текст] : підручник / Л. Ф. Каськова, Л. І. Амосова, О. О. Кулай та ін. ; за ред. Л. Ф. Каськової. — стереотип. вид. — Львів : Магнолія 2006, 2024. — 404 с.
12. Профілактика стоматологічних захворювань: навч. посіб. / Н. І. Смоляр, О. М. Гуменюк, Т. П. Кравець та ін. ; за заг. ред.: Н. І. Смоляр, О. М. Гуменюк. — Львів : Магнолія 2006, 2023. — 368 с.
13. Терапевтична стоматологія: у 4 томах. Том 2.Терапевтична стоматологія: підручник /М.Ф. Данилевський, А.В. Борисенко, Л.Ф. Сідельнікова та ін. — 4-е виданння.-2020.- с.456
14. Терапевтична стоматологія: у 4 томах. Том 4. Захворювання слизової оболонки порожнини рота: підручник / М.Ф. Данилевський, А.В. Борисенко, О.Ф. Несин та ін. — 2-е видання. – К. : Медицина, 2021.- 640 с.
15. Тимофєєв, О. О. Хірургічна стоматологія та щелепно-лицева хірургія: підручник : у 3-х т. Т.1 / О. О. Тимофєєв. — Львів : Марченко Т.В., 2024. — 348 с.
16. Тимофєєв, О. О. Хірургічна стоматологія та щелепно-лицева хірургія: підручник : у 3-х. т. Т.2 / О. О. Тимофєєв. — Львів : Марченко Т.В., 2025. — 286 с.
17. Хірургічна стоматологія та щелепно-лицева хірургія дитячого віку / Л. М. Яковенко, В. Г. Черкасов, І. Л. Чехова та ін. ; за ред. Л. М. Яковенко. — 2-ге вид., перероб. та доп. — Київ : Медицина, 2022. — 496 с.

Додаткова

1. John C.Bennett, Richard P.McLaughlin. Основи механіки ортодонтичного лікування. Науковий редактор українського видання Скрипник І.Л. – 2016. – р. 270.
2. Борисенко А.В. Стоматологічні захворювання: терапевтична стоматологія: підручник / А.В. Борисенко, М.Ю. Антоненко, Л.В. Линовицька та ін.; за ред. А.В. Борисенка. - К.: ВСВ «Медицина», 2017. – 664 с.
3. Вторинні деформації зубних рядів [Електронний ресурс] : монографія / М. Д. Король, М. Я. Нідзельський, Д. М. Король, А. Д. Дорубець ; за ред. Т.О. Лещенко. — 2-е вид., випр. — Полтава : Укр. мед. стомат. акад., 2016. — 150 с.
4. Галич Л.В. Вплив типу росту нижньої щелепи на особливості прикусу II класу за Енглем. / Куроєдова В.Д., Галич Л.Б. / монографія. - Полтава: ТОВ «Бліц Стайл» - 2019 - 95 с.

5. Гутор, Н.С. Алгоритми виконання практичних навичок з хірургічної стоматології : посібник / Н. С. Гутор, Я. П. Нагірний. — 2-ге вид., доп. — Тернопіль : Укрмедкнига, 2019. — 124 с.
6. Кириленко І. І. Захворювання слизової оболонки ротової порожнини [Текст]: Навч. посіб. для студ., лікарів-інтернів і лікарів-слухачів закладів (факультетів) післядипломної освіти /І. І. Кириленко, І. В. Палійчук, М. М. Рожко. – К.: ВСВ "Медицина", 2016. – 352 с.
7. Куроєдова В.Д. Ортодонтія дитинства: навчальний посібник/В.Д. Куроєдова, О.М. Макарова, К.Л.Трофименко.-Полтава, 2018.-128с.
8. Куроєдова В.Д. Фізіотерапія в ортодонтії. / Дорошенко С.І., Макарова О.М. / Навчальний посібник. - Полтава: ТОВ «Бліц Стайл» - 2019 - 136с.
9. Куцевляк В. Ф., Лахтін Ю. В. Індексна оцінка пародонтального статусу / В. Ф. Куцевляк, Ю. В. Лахтін : навч. посібник. - 2-ге вид., перероб. і доп. - Суми: ВВП «Мрія», 2015. - 104 с.
10. Лахтін Ю.В. Індексна оцінка пародонтального статусу: Навчальний посібник.–Суми: СумДУ, 2017.– [Електронний ресурс].– Режим доступу: https://elearning.sumdu.edu.ua/free_content/lectured:4756186e535970c085c991c833488f45a3927116/20170910115019//index.html.
11. Нідзельський М. Я. Семіологія в стоматології / М. Я. Нідзельський, Є. Г. Шиян, М. Д. Король, Н. В. Цветкова, В. В. Савченко. – Полтава : ФОП Мирон І.А., 2017. – 188 с.
12. Скрипников П.М. Терапевтична стоматологія для лікарів-інтернів. Частина 1. Карієс та його ускладнення. Навчально-методичний посібник / Скрипников П.М., Удальцова К.О., Шинкевич В.І., Писаренко О.А., Хавалкіна Л.М., Тимошенко Ю.В., Геранін С.І.-Полтава, 2018.-278 с.
13. Скрипников П.М. Терапевтична стоматологія для лікарів-інтернів.Частина2. Хвороби пародонта та слизової оболонки порожнини рота. Навчально-методичний посібник / Скрипников П.М., Скрипнікова Т.П., Хміль Т.А., Ступак О.П., Дубина В.О., Шевченко В.К., Вітко Ю.М. -Полтава, 2018.-327 с.
14. Старченко, І. І. Патоморфологія основних захворювань щелепно-лицевої ділянки [Текст] : навч. посіб. / І. І. Старченко, Б. М. Филенко, В. В. Черняк. — Вінниця : Нова Книга, 2019. — 128 с.
15. Терапевтична стоматологія дитячого віку Том 2: підруч./ Л.О. Хоменко, Ю.Б.Чайковський, О.В. Савичук [та ін.]; за ред. проф. Л.О. Хоменко. – К.: Книга плюс, 2016.- 328 с.
16. Терапевтична стоматологія дитячого віку Том1: підруч./ Л.О. Хоменко, Ю.Б.Чайковський, Н.І.Смоляр [та ін.]; за ред. проф. Л.О. Хоменко. – К.: Книга плюс, 2014.- 432 с.
17. Терапевтична стоматологія дитячого віку: Підручник для студентів стоматологічних факультетів, інтернів і стоматологів. Т.2 (видання друге, стереотипне) / Хоменко Л.О., Майданник В.Г., Голубєва І.М., Остапко О.І., Біденко Н.В., Кривонос Ю.М./За ред. проф. Л.О. Хоменко. - К.: Книга-плюс, 2017. - 328 с.
18. Фармакотерапія в стоматології : навч. посіб. / В. М.Бобирьов, Т. А. Петрова, Г. О. Островська, М. М. Рябушко. – 2-ге вид. –Вінниця : Нова книга, 2019.- 129 с.
19. Шешукова О.В. Діагностика захворювань органів порожнини рота у дітей: Навчальний посібник / О.В. Шешукова, А.І. Падалка, К.С. Казакова. – Полтава, 2018.- 144 с.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека медичного інституту СумДУ - http://med.sumdu.edu.ua/index.php/uk/component/content/article/2-uncategorised/21-biblioteka-medichnogo-institutu-sumskogo-derzhavnogo-universitetu
2. Інституційний репозитарій СумДУ - http://essuir.sumdu.edu.ua/?locale=uk
3. Біблотека СумДУ - http://library.sumdu.edu.ua/
4. Інтернет-ресурси - http://library.sumdu.edu.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=34&lang=uk
5. Наукові ресурси України - http://library.sumdu.edu.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=382&lang=uk
6. Тематичні (медичні науки) ресурси - http://library.sumdu.edu.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=697&lang=uk

Додаток 1

Тематичний план підготовки в інтернатурі за спеціальністю 221 Стоматологія на кафедрі стоматології

	Лекції	
№ з/п	Тема	К-ть год.
	Терапевтична стоматологія	**8**
1	Діагностика і вибір методу лікування пульпіту на основі патогенетичних особливостей різних форм запалення	2
2	Сучасні методи комплексної терапії періодонтитів , ускладнення і помилки при ендодонтичних втручаннях	2
3	Сучасні погляди на етіологію, патогенез патології тканин пародонта. Загальні принципи лікування хворих з патологією тканин пародонта	2
4	Діагностика уражень слизової оболонки ротової порожнини різного ґенезу. Тактика лікаря-стоматолога.	2
	Дитяча стоматологія	**6**
5	Клінічні особливості планування програм реабілітації і прогнозування характеру перебігу каріозного процесу залежно від ступеня його активності	2
6	Вікові особливості перебігу пульпітів і періодонтитів тимчасових і постійних зубів у дітей. Тактичні підходи лікаря-стоматолога до ведення хворих дітей з ендодонтичними ураженнями	2
7	Загальна характеристика хвороб пародонта у дітей та підлітків, фактори ризику їх виникнення. Основні симптоми і методи діагностики. Сучасні принципи комплексного лікування	2
	Хірургічна стоматологія	**6**
8	Диференційна діагностика запальних процесів одонтогенної етіології у дорослих та дітей	2
9	Діагностика і лікування травматичних ушкоджень щелепно-лицевої ділянки у дорослих та дітей	2
10	Діагностика, онконастороженість та профілактика доброякісних і злоякісних новоутворень щелепно-лицевої ділянки у дорослих та дітей	2
	Ортопедична стоматологія	**2**
11	Естетико-косметичні аспекти протезування зубощелепної системи	2
	Ортодонтія	**2**
12	Особливості діагностики зубощелепних аномалій, та ортодонтичного лікування підлітків та дорослих	2
	Разом	**24**

	Семінари	
№ з/п	Тема	К-ть год.
	Терапевтична стоматологія	**28**
1	Сучасні методи діагностики, диференційної діагностики і лікування карієсу зубів	2
2	Сучасні методи діагностики, диференційної діагностики і лікування пульпітів	2
3	Сучасні методи діагностики, диференційної діагностики і лікування періодонтитів	2

4	Помилки та ускладнення в діагностиці та лікуванні ускладненого карієсу зубів	2
5	Адгезивна техніка реставрації зубів	2
6	Помилки й ускладнення в застосуванні сучасних пломбувальних матеріалів	2
7	Диференційна діагностика хвороб тканин пародонта	2
8	Методи комплексного лікування захворювань тканин пародонта	2
9	Особливості обстеження хворих із патологією СОПР	2
10	Діагностика пухирних, ерозивних, виразкових уражень СОПР. Принципи лікування	2
11	Вади і захворювання язика. Етіологія, клініка, діагностика, принципи лікування	2
12	Захворювання губ. Етіологія, клініка, діагностика, принципи лікування	2
13	Передракові захворювання СОПР і червоної кайми губ.	2
14	Фізичні методи в комплексному лікуванні основних стоматологічних хвороб	2
	Дитяча стоматологія	**20**
15	Патогенетичні основи лікування карієсу в віковому аспекті залежно від ступеня активності карієсу	2
16	Ремінералізуюча терапія. Герметизація фісур.	2
17	Диференційна діагностика пульпітів і періодонтитів тимчасових і постійних зубів у дітей	2
18	Особливості ендодонтичного лікування ускладненого карієсу тимчасових та постійних зубів у дітей	2
19	Некаріозні ураження зубів,що виникають до прорізування зубів. Діагностика, лікування, профілактика	2
20	Особливості клініки і діагностики хвороб пародонта у дітей	2
21	Сучасні методи лікування гінгівітів у дітей та підлітків	2
22	Вірусні захворювання СОПР у дітей	2
23	Травматичні і виразково-некротичні ураження СОПР у дітей	2
24	Профілактика стоматологічних захворювань у дітей. Види, методи, засоби	2
	Хірургічна стоматологія	**24**
25	Знеболення в стоматології	2
26	Операція видалення зуба. Етапи загоєння лунки	2
27	Запальні хвороби одонтогенної етіології	2
28	Запальні хвороби неодонтогенної етіології	2
29	Одонтогенний й риногенний гайморит. Методи діагностики. Диференційна діагностика.	2
30	Диференційна діагностика специфічних запальних процесів у щелепно-лицьовій ділянці	2
31	Ускладнення травматичних пошкоджень щелепно-лицьової ділянки	2
32	Патологія слинних залоз. Етіологія, діагностика, лікування	2
33	Захворювання скронево-нижньощелепного суглобу	2
34	Сучасні методи діагностики новоутворень щелепно-лицевої ділянки. Диференційна діагностика пухлиноподібних новоутворень м’яких тканин та щелеп	2
35	Профілактика природжених вад розвитку щелепно-лицевої ділянки у дітей	2
36	Ускладнення під час проведення та після проведення операції дентальної імплантації	2
	Ортопедична стоматологія	**12**
37	Особливості підготовки порожнини рота до протезування	2
38	Відновлення дефектів зубів вкладками та вінірами	2
39	Застосування куксових та штифтових конструкцій при відновленні повного	2

	дефекту коронки зуба	
40	Помилки й ускладнення протезування знімними протезами	2
41	Принципи і методи лікування патології СНЩС.	2
42	Ортопедичний етап в дентальній імплантології	2
	Ортодонтія	**8**
43	Морфофункціональна характеристика патологічних видів прикусу залежно від віку	2
44	Загальні принципи і засоби ортодонтичного лікування	2
45	Принципи лікування аномалій прикусу і аномалій форми окремих зубів	2
46	Первинна профілактика зубощелепно-лицевих аномалій і деформацій у різні вікові періоди	2
	Разом	**92**

	Практичні заняття	
№ з/п	Тема	К-ть год.
	Терапевтична стоматологія	**96**
1	Робота в кабінеті терапевтичної стоматології	58
2	Розбір хворих з ураженням твердих тканин зубів, пародонта і слизової оболонки ротової порожнини.	38
	Дитяча стоматологія	**80**
3	Робота в кабінеті дитячої стоматології	48
4	Розбір хворих з ураженням твердих тканин зубів, пародонта і слизової оболонки ротової порожнини	32
	Хірургічна стоматологія	**70**
5	Робота в кабінеті хірургічної стоматології	42
6	Розбір хворих з хірургічною патологією щелепно-лицевої ділянки	28
	Ортопедична стоматологія	**34**
7	Робота в кабінеті ортопедичної стоматології	22
8	Розбір хворих з ортопедичною патологією зубощелепної системи	14
	Ортодонтія	**28**
9	Робота в кабінеті ортодонтії	16
10	Розбір хворих з ортодонтичною патологією	12
	Разом	**308**

Додаток 2

Примірний тематичний план семінарів на базі стажування

№	Орієнтовна тема
Терапевтична стоматологія	
1	Актуальні питання етіології, патогенезу, діагностики і лікування карієсу зубів. Помилки, ускладнення та їх усунення
2	Актуальні питання етіології, патогенезу, діагностики і лікування ускладненого карієсу зубів. Помилки, ускладнення та їх усунення
3	Актуальні питання етіології, патогенезу, діагностики і лікування захворювань пародонта. Помилки, ускладнення та їх усунення
4	Актуальні питання етіології, патогенезу, діагностики і лікування уражень СОПР. Помилки, ускладнення та їх усунення
Дитяча терапевтична стоматологія	
5	Актуальні питання етіології, патогенезу, діагностики і лікування карієсу тимчасових і постійних зубів. Помилки, ускладнення та їх усунення
6	Актуальні питання етіології, патогенезу, діагностики і лікування прееруптивних некаріозних уражень зубів. Помилки, ускладнення та їх усунення
7	Актуальні питання етіології, патогенезу, діагностики і лікування ускладненого карієсу тимчасових і постійних зубів. Помилки, ускладнення та їх усунення
8	Актуальні питання етіології, патогенезу, діагностики і лікування захворювань пародонта у дітей. Помилки, ускладнення та їх усунення
9	Актуальні питання етіології, патогенезу, діагностики і лікування поширених уражень СОПР у дітей. Помилки, ускладнення та їх усунення
Хірургічна стоматологія	
10	Актуальні питання етіології, патогенезу, діагностики і лікування запальних захворювань щелепно-лицевої ділянки у дорослих та дітей. Помилки, ускладнення та їх усунення
11	Актуальні питання етіології, патогенезу, діагностики і лікування травм щелепно-лицевої ділянки у дорослих та дітей. Помилки, ускладнення та їх усунення
12	Актуальні питання етіології, патогенезу, діагностики і лікування пухлин і пухлиноподібних новоутворень щелепно-лицевої ділянки у дорослих та дітей. Помилки, ускладнення та їх усунення
Ортопедична стоматологія	
13	Протезування зубів і зубних рядів незнімними конструкціями. Показання до вибору конструкцій. Помилки, ускладнення та їх усунення
14	Протезування зубів і зубних рядів знімними конструкціями. Показання до вибору конструкцій. Помилки, ускладнення та їх усунення
Ортодонтія	
15	Основні принципи лікування аномалій прикусу і аномалій форми окремих зубів
16	Питання профілактики зубощелепно-лицевих аномалій і деформацій